

Riksrevisjonen

HELSEDIREKTORATET

Org. Nr.: 983544622

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon med forbehold

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Helsedirektoratet for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2023. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 65 383 668 652 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav med unntak av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold», og
- gir årsregnskapsoppstillingene med noter, med unntak av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold» et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2023 og kapitalposter per 31. desember 2023, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Helsedirektoratet har koordinatorkfunksjon for et prosjekt hvor virksomheten har mottatt eksterne midler som skal videreformidles til andre prosjektdeltagere. Koordinatormidlene på totalt 112,2 millioner kroner har blitt inntekts- og utgiftsført i 2023, og ikke kun blitt ført via balansen for inn- og utbetalinger. Dette er midler som ikke vedrører virksomhetens egen implementering og er ikke i henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.6.3. Dette gir en overvurdering av inntektene på regnskapslinjen *Innbetalinger fra tilskudd overføringer og utgiftene på Andre utbetalinger til drift* i oppstilling av artskontorrapportering med 112,2 millioner kroner. Tilsvarende gir det en overvurdering på utgiftskapittel 740 post 21 og inntektskapittel 3740 post 02 i oppstilling av bevilgningsrapportering.

Helsedirektoratet/Helfo har fått unntak fra oppstilling av artskontorrapporteringen i R-115 slik at alle innbetalinger og utbetalinger knyttet til oppgjørsordningene under Helfo kan nettoføres under egen regnskapslinje. Med referanse til dette unntaket har Helsedirektoratet/Helfo også nettoført utestående fordringer på 470,7 millioner kroner og gjeld på 626,4 millioner kroner knyttet til oppgjørsordningene. Netto gjelden på 155,9 millioner kroner er videre motregnet og nettet mot andre innkrevingsfordringer, og i note 9 *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* presentert som en del av *Andre fordringer* på 22,1 millioner kroner under kolonne for *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*.

Sett i sammenheng gir presentasjonen i Note 9 og prinsippnoten for årsregnskapet ikke et dekkende bilde av de utestående fordringene og gjelden knyttet til oppgjørsordningene under Helfo. Med en tolkning om at

unntaket også gir grunnlag for å presentere de utestående fordringene og gjelden netto, skulle dette vært beskrevet enten i prinsippnoten for årsregnskapet eller som en kommentar til note 9. Nettogjelden vedrørende oppgjørsordningene på 155,9 millioner kroner skulle videre ha vært presentert som gjeld på en egen linje i note 9, og ikke som en del av *Andre fordringer*.

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til lov, instruks og disse standardene er beskrevet nedenfor under Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen. Vi er uavhengige av virksomheten i samsvar med kravene i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Presisering

Vi viser til note 7, *Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten* i årsregnskapet, som beskriver usikkerheten knyttet til realiteten av utbetalte helserefusjoner for de krav som ikke fullt ut kan prøves opp mot gjeldende regelverk.

Forholdet har ingen betydning for vår konklusjon om årsregnskapet.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon i årsrapporten. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarene (kapittel 6) og annen øvrig informasjon (kapittel 1-5) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Som beskrevet i avsnittet "Grunnlag for konklusjonen med forbehold", har vi konkludert med at det er inntektsført 112,2 millioner kroner og utgiftsført 112,2 millioner kroner for mye. Vi har konkludert med at øvrig informasjon i årsrapporten, av samme årsak, inneholder vesentlig feilinformasjon.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten med unntak av virkningen av forholdet beskrevet i avsnittet over:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av

sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen. Vi informerer overordnede departementet om funn og svakheter.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapsoppstillingene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo, 16. september 2024

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Ola Hollum
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.